

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer : 2025 / 2025-239028
Raadsvergadering d.d. : 28 oktober 2025
Portefeuillehouder : Rommy Kempenaar
Programma : (4) Omgeving en Economie
Programmaonderdeel : EZ
Naam opsteller : Maja Zijlstra (E-mail: m.zijlstra@dantumadiel.frl)
Onderwerp : Zondagsopenstelling
Begrotingswijziging : Nee

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld het (de) volgende besluit(en) te nemen:

- 1. De Verordening winkeltijden Dantumadiel 2025 vast te stellen;*
- 2. De Verordening winkeltijden van 26 november 1996 in te trekken.*

Inleiding

23 september 2025 heeft de raad een motie aangenomen over de zondagsopenstelling van de detailhandel. De motie verzoekt het college om een voorstel uit te werken dat uitgaat van openstelling vanaf 12.00 uur, bij het opstellen ervaringen en regelingen in buurgemeenten te betrekken. Ook wordt in de motie gevraagd dit voorstel, inclusief de uitkomsten van de raadpleging, uiterlijk in het vierde kwartaal van 2025 aan de raad voor te leggen.

Overwegingen raad:

- er toenemende signalen zijn van inwoners en winkeliers die pleiten voor beperkte openstelling van de detailhandel op zondag;
- tegelijkertijd een deel van de bevolking, waaronder kerkgangers en kleinere ondernemers, waarde hecht aan zondagsrust en het gesloten houden van winkels;
- een openstelling vanaf 12.00 uur een evenwichtige middenweg kan bieden die ruimte laat voor zowel ondernemersvrijheid als het respecteren van de zondagochtend;
- het belangrijk is om bij het vormgeven van beleid een breed maatschappelijk draagvlak na te streven;
- afstemming met buurgemeenten zoals Noardeast-Fryslân en Achtkarspelen bijdraagt aan een regionale samenhang in beleid;

Het college neemt mee dat:

- de raad in beginsel positief staat tegenover beperkte zondag openstelling van de detailhandel vanaf 12.00 uur;
- er zorgvuldig rekening moet worden gehouden met de belangen van zowel ondernemers als inwoners die waarde hechten aan zondagsrust;
- bij de uitwerking ook gekeken wordt naar hoe buurgemeenten soortgelijke vraagstukken hebben aangepakt;

Onderzoek RTV-NOF onder 1800 inwoners van Dantumadiel

In december 2024 is door RTV NOF een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd onder de inwoners van Dantumadiel. De resultaten laten een volgend beeld zien:

- 66% van de inwoners is voorstander voor zondagsopenstelling;
- 27% is tegenstander;
- In alle leeftijdsgroepen is steun aanwezig, het hoogst onder jongeren (16–25 jaar: 58–68% voorstander);
- Onder oudere inwoners is een meerderheid vóór, met lagere percentages dan bij jongeren.

Afstemming met ANNO gemeenten:

Ambtelijk is afgestemd met Noardeast-Fryslân, Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel (ANNO).

De winkels in Noardeast-Fryslân mogen open van 12.00 tot 18.00 uur. In Kollum en Kollumerzwaag is discussie geweest over verruiming naar de ochtend maar hiervoor was geen meerderheid.

In Tytsjerksteradiel zijn supermarkten en grote ketens structureel geopend, soms al in de ochtend.

In Achtkarspelen mogen de winkels iedere zondag open van 09.00-18.00 behalve op Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag.

In de praktijk gaat het met name om supermarkten, bouwmarkten en ketens die structureel open zijn; overige winkels kiezen vaak incidenteel voor opening.

Door de verschillen van openingstijden in de ANNO regio is een één op één afstemming niet mogelijk.

Afstemming met dorpsbelangen Dantumadiel:

Alle dorpsbelangen in Dantumadiel is gevraagd naar hun mening. De meeste dorpsbelangen geven aan dat de ondernemers zelf zouden moeten kunnen bepalen of ze opengaan. Een aantal geeft aan dat dit een keuze is voor college en raad. Regelmatig wordt oneerlijke concurrentie met omliggende gemeenten genoemd.

Onderzoek bij ondernemersverenigingen:

Alle besturen van de ondernemersverenigingen is gevraagd naar hun mening over een zondagsopenstelling. Ze nemen geen standpunt in omdat de leden verdeeld zijn.

Onderzoek onder ondernemers:

Er is met ondernemers contact geweest over een zondagsopenstelling; zowel met de supermarkten, de grote ketens als met de middelgrote en kleinere ondernemers.

Alle supermarkten, op één na, willen open gaan op zondag. Ook grotere winkelketens, waaronder het tuincentrum, hebben aangegeven open te willen gaan op zondag. Men geeft aan het personeel niet te verplichten op zondag te moeten werken.

Een paar andere grote bedrijven blijven vanwege hun geloofsovertuiging dicht.

Bij de middelgrote en kleine ondernemers geeft een ruime meerderheid aan niet open te zullen gaan maar er geen moeite mee te hebben dat de supermarkten en ketens wel opengaan. Hier wordt veelvuldig de oneerlijke concurrentie met de omliggende gemeenten genoemd. Sommige ondernemers geven aan alleen bij bijzondere dagen (Moederdag, Kerst) open te zullen gaan maar niet alle zondagen.

Geen van de gevraagde ondernemers verwacht nadelige effecten te hebben van een zondagsopenstelling of omzetverlies te zullen hebben. Sommige ondernemers hebben hier al ervaring mee in een andere gemeente. Een enkele ondernemer gaf aan liever te hebben dat de winkels dicht blijven.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan de wens van de raad conform de motie om winkels op zondag vanaf 12 uur te openen.

Argumenten

1.1 De raad heeft op 23 september een motie aangenomen over de zondagsopenstelling van de detailhandel. Met het vaststellen van deze Verordening winkeltijden wordt uitvoering gegeven aan de aangenomen motie.

2.1 Door het vaststellen van de nieuwe Verordening winkeltijden is het gewenst de oude Verordening winkeltijden in te trekken.

Kanttekeningen en risico's

Niet alle ondernemers zullen gebruik maken van de zondagsopenstelling; de praktijk leert dat het vooral supermarkten en bouwmarkten zijn.

Met het vaststellen van de nieuwe verordening maakt de gemeenteraad gebruik van de bevoegdheid om af te wijken van de winkeltijdenwet en te kiezen voor een algemene vrijstelling van 12.00-22.00 uur op zon- en feestdagen.

Heldere communicatie naar inwoners en ondernemers is essentieel

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel.

Vervolg en planning

Door de besluitvorming van de raad wordt de verordening Winkeltijden aangepast. De nieuwe regeling treedt 1 dag na publicatie inwerking. Publicatie vindt plaats op overheid.nl

Evaluatiemoment:

Om te onderzoeken of mogelijk nadelige effecten van de zondagsopenstelling niet onevenredig zijn ten opzichte van mogelijk voordelige effecten zal het college begin 2030 een evaluatie doen. Eind 2029 zal het college de kaders van deze evaluatie via een raadsbrief delen met de raad.

Communicatie

De wijziging van de verordening Winkeltijden wordt gecommuniceerd via de gemeentelijke kanalen. Hierbij wordt benadrukt dat het gaat om een mogelijkheid en geen verplichting.

Bijlagen

1. Verordening winkeltijden Dantumadiel 2025.
2. Verordening winkeltijden 26 november 1996.
3. Onderzoek RTV-NOF.

Damwâld, 30 september 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, R.G. Dijksterhuis

de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2025 / 2025-239028

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 september 2025;

Besluit (geamendeerd):

1. *De Verordening winkeltijden Dantumadiel 2025 (geamendeerd) vast te stellen;* waarbij artikel 2 als volgt luidt:
Artikel 2. Algemene vrijstelling
 1. voor de in artikel 2, eerste lid, van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt een algemene vrijstelling:
 - op zondagen van 12:00 uur tot 22:00 uur
 - op feestdagen van 09:00 uur tot 22:00 uur.
 2. indien een feestdag samenvalt met een zondag, worden de reguliere zondagse openingstijden gehanteerd, zijnde van 12:00 uur tot 22:00 uur.
 3. De vrijstelling genoemd in het eerste lid is niet van toepassing op:
 - Eerste Paasdag;
 - Eerste Pinksterdag;
 - Eerste Kerstdag.
2. *De verordening winkeltijden van 26 november 1996 in te trekken.*

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering d.d. 28 oktober

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

M. Jonker

drs. A. Haga